

Ефективним способом підвищення економічної безпеки сільськогосподарських підприємств є оптимізація рівня її функціональних складових за рахунок раціонального розподілу обмежених виробничих ресурсів.

Отже, стабільне функціонування будь-якого підприємства в умовах ринкових відносин значною мірою залежить від наявності надійної системи економічної безпеки. Існування низки невирішених проблем, зокрема висока ступінь зношеності ресурсного потенціалу, брак фінансово-інформаційної підтримки, низький рівень кваліфікації управлінського персоналу, не дають змоги більшості сільськогосподарських підприємств України самостійно забезпечувати економічну безпеку.

Своєчасне виявлення, попередження і нейтралізація різних видів загроз, які дестабілізують діяльність підприємства і загрожують його економічним інтересам, визначення шляхів формування ефективної системи економічної безпеки, інструментів та механізмів її ефективності повинні стати важливими завданнями у діяльності кожного підприємства. Системного дослідження потребують теоретичні та прикладні засади процесу управління економічною безпекою сільськогосподарських підприємств як запоруки та основи їх розвитку у мінливому ринковому середовищі.

Список використаних джерел:

1. Єлістратова Ю. О. Економічна безпека сільськогосподарських підприємств та її складові на макро- та мікрорівнях / Ю. О. Єлістратова // Інноваційна економіка. – 2010. – № 5. – С. 81–86.
2. Мартюшева Л. С. Фінансова безпека підприємства як самостійний об'єкт управління / Л. С. Мартюшева, Т. Е. Петровська, Н. І. Трихліб // Коммунальное хозяйство городов. – 2006. – № 71. – С. 235–238.
3. Кракос Ю. Б. Управління фінансовою безпекою підприємств / Ю. Б. Кракос, Р. О. Разгон // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2008. – № 1 (1). – С. 86–97.
4. Череп О. Г. Управління фінансово-економічною безпекою підприємств в Україні / О. Г. Череп, З. П. Урусова, А. А. Урусов // Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки. – 2012. – № 3 (61). – С. 328–330.

Дорошенко Н.О., к.е.н., доцент

Романів В.В., студентка

Харківський Національний університет
імені В.Н.Каразін, м. Харків, Україна

ФІНАНСОВА ОБІЗНАНІСТЬ ЯК ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Безпека в будь-якій сфері є підґрунтям для сталого розвитку. Що вже казати про актуальність безпеки для нашої країни. Одним з першочергових напрямків діяльності держави наразі є забезпечення національної безпеки на рівні всіх її складових. Економічна безпека є складовою національної безпеки держави, що охоплює також оборонну, екологічну, енергетичну безпеки тощо [1, с.3].

Зважаючи на багатоаспектність теми дослідження, в цих тезах сконцентруємося на фінансовій грамотності, як передумові економічної безпеки держави.

Суб'єктами економічної безпеки України визнано центральні державні органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації різних форм власності. До об'єктів економічної безпеки відносять не тільки державу та її економічну систему взагалі, а й суспільство та особистість[2,с.190].

За результатами загальнонаціонального дослідження рівня фінансової грамотності, фінансової інклюзії та фінансового добробуту в Україні у 2018 році засвідчили:

- Україна відстає за рівнем фінансової грамотності від провідних країн – 11,6 в Україні (з 21 бала), при тому що рівень охоплення вищою освітою становить близько 80%.

- Недостатня фінансова грамотність – однаково актуальна проблема усіх українців незалежно від їх віку, статі, регіону проживання.

- Українці уникають розмов про особисті фінанси та методи управління ними оскільки не володіють інформацією і не можуть обґрунтовано вести діалог на фінансові теми.

- Більшість українців орієнтовані на витрачання грошей у поточному періоді, схильні більше витратити, ніж заощаджувати.

- Існує високий суспільний запит на підвищення фінансової грамотності.

- В Україні спостерігається низький рівень користування фінансовими послугами та продуктами: 40% населення за останні два роки не користувалися жодними фінансовими послугами або продуктами [3].

Фінансова грамотність – це багаж знань і навичок, які формують правильне ставлення до особистих грошей і дозволяють середньостатистичній людині приймати вигідні для себе рішення[4]. Маємо надію, що надання Національному банку України повноважень здійснювати заходи із фінансової грамотності сприятиме підвищенню стійкості та послідовності державних політик у цій сфері. Але не треба забувати і про інших учасників фінансового ринку, що можуть дати в співпраці з учасниками навчального процесу ефективний результат. Вагається за доцільне розробити соціальні проекти, які у якості реклами будуть нести нову інформацію. Перспективною цільовою аудиторією будуть особи у віці 10-24 років, оскільки:

- саме молоді люди, так зване покоління Z, вважаються найбільш готовими до сприймання нових знань;

- навчити легше ніж перевчити;

- вони зможуть донести цю інформацію до близьких та знайомих і тим самим сприятимуть розповсюдженню нових якісних фінансових звичок;

- вони незабаром розпочнуть свій бізнес, і краще це робити з врахуванням всіх фінансових законів.

Робота над постійним підвищенням фінансової обізнаності населення передусє прийняттю фінансово-зважених рішень, зміненню фінансової поведінки на продуману, використання стратегії та тактики, аналізу та контролю. В свою чергу, відповідальні фінансові кроки дозволяють фізичним та юридичним особам покращити власну фінансову стабільність, досягти успіху в бізнесі. Сукупний позитивний результат фінансових успіхів суб'єктів економічних відносин буде сприяти фінансовій стабільності та розвитку держави.

Список використаних джерел:

1. Економічна безпека фінансових установ: монографія / В.В.Глушенко, Г.О.Дорошенко, Н.О. Дорошенко. - Х. Вид-во ТОВ «Щедра садиба плюс», 2014. - 232с.
2. Фінансова-економічна безпека: навчальний посібник / За загальною редакцією професора Гвоздецького В.Д. - К. ДП Вид-во «Зовнішня торгівля», 2012. - 416 с.
3. Чи фінансово грамотні українці? Бондаренко Н. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_fingramotnisti_NBU_pr.pdf?v=4
4. Дорошенко Н. О., Романів В. В. Фінансова грамотність населення України. Ефективна економіка. 2018. № 11. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2018/81.pdf

Іонін Є.Є., д.е.н., професор
Донецький національний університет
імені Василя Стуса, м. Вінниця, Україна

ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ ГУЧКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Економічне і соціальне становище України, рівень добробуту населення, рейтинг і національна безпека держави в значної мірі залежить від ефективної роботи суб'єктів господарювання. Ринкові умови вимагають від економічних суб'єктів дотримання вимог щодо фінансової стійкості, гнучкості і адекватного реагування на зміни внутрішньої і зовнішньої середовища. Сталий розвиток підприємств можливо здійснювати тільки на основі обов'язкового дотримання базових концепцій міжнародних стандартів фінансової звітності: концепції безперервної діяльності й збереження фінансового капіталу, що є забезпеченням економічної безпеки.

За останнє десятиріччя у лексикон фінансового аналітика і фінансового менеджера міцно ввійшло поняття фінансова гнучкість суб'єкта господарювання. Тлумачення цього терміну надано у спеціалізованих словниках, дослідженнях вітчизняних і зарубіжних вчених. Компаративний аналіз літературних джерел дає можливість виокремити суттєві ознаки.

По-перше, це спроможність підприємства швидко формувати необхідний обсяг фінансових ресурсів (капіталу, позичених коштів).

По-друге, це спроможність протидіяти неочікуваним перервам у надходженні грошових потоків, що автоматично призводить до від'ємного значення чистого грошового потоку. В умовах дефіциту надходження грошових коштів, з метою уникнення неплатоспроможності і банкрутства, можлива реалізація і перерозподіл деяких видів активів, диверсифікація діяльності.